Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
C serija

C/2024/6335

2024 11 7

P9_TA(2024)0070

Nauja opozicijos aktyvistų ir jų šeimos narių masinių suėmimų banga Baltarusijoje

2024 m. vasario 8 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl naujos opozicijos aktyvistų ir jų šeimos narių masinių suėmimų bangos Baltarusijoje (2024/2550(RSP))

(C/2024/6335)

Europos Parlamentas,

— atsižvelgdamas į ankstesnes savo rezoliucijas dėl Baltarusijos,

— atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 144 straipsnio 5 dalį ir 132 straipsnio 4 dalį,

A. kadangi 2024 m. sausio mėn. Baltarusijos valstybės saugumo komitetas (KGB) daugiau kaip 200-ams dabartinių ir buvusių politinių kalinių šeimos narių ir iniciatyvos „INeedHelpBY“ pagalbos gavėjų pareiškė su ekstremizmu susijusius kaltinimus ir jų atžvilgiu organizavo reidus, tardymus bei sulaikymus; kadangi dauguma jų yra politinių kalinių motinos ir žmonos, įskaitant Mikalajaus Statkevičiaus žmoną Mariną Adamovič, Pavelo Seviarynetso motiną Tacianą Seviarynets ir anksčiau sulaikytą Ihario Losiko žmoną Darją Losik;

B. kadangi 20-iai politikos analitikų, žurnalistų ir sociologų, pramintų „Cichanouskajos analitikais“, buvo pareikšti papildomi kaltinimai *in absentia* ir jiems gresia turto konfiskavimas bei pilietybės atėmimas;

C. kadangi politiniai kaliniai, įskaitant partijų vadovus Mikalajų Kazlovą, Ryhorą Kastusiovą, Mikalajų Statkevičių ir Pavelą Seviarynetsą, patiria izoliaciją, kankinimus, jiems atsisakoma suteikti medicininę priežiūrą ir jie yra verčiami dirbti;

D. kadangi naujausias susidorojimas įvykdytas prieš vasario 25 d. 2024 m. organizuojamus parlamento ir vietos „rinkimus“; kadangi 2023 m. politinių partijų įstatymu demokratinės opozicijos partijoms užkirstas kelias dalyvauti rinkimuose;

1. griežtai smerkia naują masinių suėmimų bangą Baltarusijoje, primygtinai ragina neteisėtą A. Lukašenkos režimą nutraukti represijas, ypač bet kokį persekiojimą dėl lyties, ir primena režimui jo tarptautinius įsipareigojimus;

2. ragina nedelsiant besąlygiškai paleisti visus daugiau kaip 1 400 politinių kalinių, taip pat jų šeimas ir savavališkai sulaikytus asmenis, jiems atlyginti ir atkurti visas jų teises;

3. pakartoja savo poziciją dėl to, kad prieš parlamento ir vietos „rinkimus“ Baltarusijoje trūksta skaidrumo, laisvės ir sąžiningumo, ir ragina ES, jos valstybes nares bei tarptautinę bendruomenę nepripažinti rinkimų rezultatų;

4. ragina Komisijos pirmininkės pavaduotoją ir Sąjungos vyriausiąjį įgaliotinį užsienio reikalams ir saugumo politikai ir Tarybą reaguoti nustatant griežtesnes sankcijas A. Lukašenkos režimui, be kita ko, prekėms, kurioms naudojamas priverčiamasis politinių kalinių darbas, griežtesnes finansines sankcijas ir sankcijas asmenims, atsakingiems už šiurkščius žmogaus teisių pažeidimus, įskaitant aukšto lygio pareigūnus ir saugumo pajėgų narius; ragina toliau mažinti Baltarusijos diplomatinę veiklą Europos Sąjungoje, toliau remti režimo aukas taikant specialias priemones, pagal kurias jos galėtų gauti ES vizas ir leidimus gyventi, ir spręsti bepilietybės atvejus;

5. ragina Komisiją ir valstybes nares toliau remti žmogaus teisių pažeidimų Baltarusijoje dokumentavimą, palaikyti siekį OHCHR žmogaus teisių padėties Baltarusijoje tyrimą paversti visiškai nepriklausomu tiriamuoju mechanizmu, remti JT specialiojo pranešėjo žmogaus teisių Baltarusijoje klausimais mandatą ir užtikrinti didesnę atskaitomybę taikant ekstrateritorinę bei visuotinę jurisdikciją;

6. dar kartą išreiškia savo solidarumą su Baltarusijos žmonėmis ir paramą jų teisėtiems siekiams kurti demokratinę bei europietišką ateitį ir tebėra įsipareigojęs nenuilstamai bendradarbiauti su demokratinėmis jėgomis, pilietine visuomene ir nepriklausoma žiniasklaida siekiant naudos Baltarusijos žmonėms;

7. paveda Pirmininkei perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Komisijos pirmininkės pavaduotojui ir Sąjungos vyriausiajam įgaliotiniui užsienio reikalams ir saugumo politikai, valstybėms narėms, Baltarusijos demokratinių jėgų atstovams, *de facto* Baltarusijos valdžios institucijoms, Jungtinėms Tautoms ir Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijai.